

7. HAFTA

MİLLİ MÜCADELE’NİN BAŞLAMASI

GİRİŞ

ALT BAŐLIKLAR

MİLLİ MÜCADELE'NİN BAŞLAMASI

1. İőgaller karşısında Ulusun ve Ülkenin Durumu,
2. Cemiyetler ve Faaliyetleri,
3. Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'a Geliői ve Duruma Bakıőı

MİLLİ MÜCADELE'NİN BAŞLAMASI

Milli Mücadele, Mondros Mütarekesi'nin getirdiği ağır şartların bir sonucu olarak ortaya çıkan tepkilerin ve yerel direniş teşebbüslerinin Mustafa Kemal Paşa ve yakın arkadaşlarınca derlenip toparlanmasının ve nihai zafere ulaştırılmasının tarihidir.

Bilindiği üzere 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaş halini sona erdiren antlaşmadır. Bu mütareke ile Osmanlı'nın asker sevk noktaları işgal edilmeye başlanacak, orduları dağıtılacak, silah ve cephanelerine el konulacak, haberleşme ve ulaşım düşman devletlerin, yani İtilaf Devletlerinin kontrolüne geçecekti. Boğazlar açılıp İtilaf Devletlerinin emrine verilecekti. Mütarekenin 24. maddesi ise altı doğu vilayetinde (vilayât-ı sitte) bir Ermeni Devleti kurulmasının yolunu açacak nitelikteydi.

Mustafa Kemal Paşa'nın 6 Kasım 1918 tarihinde Adana'daki karargahından Başkumandanlık Makamına göndererek, Mondros Mütarekesi'nin kendisine emredildiği şekilde uygulanmasının doğuracağı sakıncaları belirten uzun dilekçenin son paragrafında şunlar yazılıydı:

"... Bundan dolayı keyfiyetin tarafınızdan İngiliz Suriye ordusu kumandanına tebliğine delaleten mâruzum. İskenderun'a her ne sebep ve bahane ile olursa olsun, asker çıkarmaya teşebbüs edecek İngilizlere ateşle direnilmesini ve 7. Ordu'ya, bugün bulunulan, hatta gayet zayıf bir ileri karakol tertibatı bırakarak büyük kısmının Katma-İslahiye istikametinde hareketle Kilikya sınırları içerisine girmesini emr ettim.

İngilizlerin aldatıcı davranışlarını, teklif ve hareketlerini İngilizlerden ziyade haklı gösterecek ve buna karşılık da iyilik göstermeyi de kapsayacak emirleri güzellikle uygulamaya yaradılışım müsait olmadığından ve halbuki Başkumandanlık Erkan-ı Harbiye Riyaseti Celilesinin içtihadına uygun hareket etmediğim takdirde birçok suçlamalar altında kalmam tabii bulunduğundan, kumandayı hemen teslim etmek üzere yerime tayin buyuracağınız zatın süratle emir ve tebliğini özellikle istirham ederim."

Aynı gün bu telgrafa Sadrazam Ahmet izzet Paşa'nın verdiği cevabi telgrafın bir bölümü de şöyleydi:

".... İskenderun'a çıkacaklara karşı tarafımızdan silah kullanılmasının emir verilmiş olması, devletin siyasetine ve memleketin çıkarlarına kesinlikle aykırı olduğundan, bu yanlış emrin derhal düzeltilmesi tavsiye olunur. .."

- ❖ Görüldüğü üzere uyarılardan herhangi bir sonuç alınamamıştı. Bununla birlikte Yıldırım Orduları Grubu ile 7. Ordu Komutanlığı lağvedildiğinden Mustafa Kemal Paşa, Harbiye Nezareti emrine alındı ve İstanbul'a döndü. Ardından İngilizler İskenderun'u işgal ettiler.

13 Kasım 1918 tarihinde Haydarpaşa tren istasyonuna inen Mustafa Kemal Paşa, Mondros Mütarekesi gereğince boğazda demirlemiş bulunan İtilaf Devletleri donanmasına ait çok sayıda gemiyi gördüğünde ise yanında bulunan yaveri Cevat Abbas'a dönüp "Geldikleri gibi giderler" diyerek geleceğe dair düşüncesinin ne olduğunu da ortaya koymuştu.

Diğer taraftan, I. Dünya Savaşı'nın sonlarında Kuzeybatı İran ve Kafkasya'da büyük başarılar kazanarak Tebriz ve Bakü'ye kadar ilerlemiş olan Osmanlı Orduları, Mondros Mütarekesi ile ele geçirdikleri bu yerleri bırakmak zorunda kaldı. Çünkü Mütareke'nin 11. Maddesine göre Türk Ordularının 1914 sınırlarına çekilmesi öngörülmüştü. Böylece Kafkasya ve Kuzey İran dışında "Elviye-i Selase" denilen Üç Sancak (Kars, Ardahan, Batum) da boşaltılacaktı.

1-Milli Varlığa Zararlı Cemiyetler

a) Azınlıkların Kurdukları Cemiyetler

Anadolu'nun yer yer işgali ve özellikle İzmir'in Yunanlıların eline geçmesi, zaten teşkilatlı olan azınlıkları iyice cesaretlendirmişti. Rum azınlığın hedefi, Yunan işgalini kolaylaştırmak, bunun mümkün olduğu kadar geniş alanlara yayılmasını sağlamaktı. Yüzlerce yıl İstanbul ve Anadolu'daki Yunan amaçlarının önderliğini yapan Fener Patrikhanesi bu etkinliğin merkezi oldu.

Patrikhanenin desteęi ile kurulan iki örgüt;

Trakya Komitesi

Yunan Komitesi

Trakya'da Türk direnişini kırmaya çalıştılar. 1814'te kurulup Yunan bağımsızlık hareketinde önemli bir rol oynayan, ancak savaş yıllarında susan "Etniki Eteryia" (Ulusal Dernek) adlı örgüt, Pontus Devleti kurulması konusunda ciddi çalışmalara başladı. Teşkil edilen Rum eşkıya çeteleri özellikle Trabzon yöresinde Müslüman ahaliye karşı katliam ve tedhiş hareketlerine girişti. 1919'da 12 Rum örgütünün birleşmesiyle kurulan "Mavri Mira" Derneęi ise aynı amaçlarla Rumları silahlandırıyor. 1904 yılında Merzifon Amerikan Koleji'nin yardımıyla İstanbul'da kurulmuş olan "Pontus Rum Cemiyeti" de Mütareke şartlarından yararlanarak Karadeniz bölgesinde büyük bir Pontus Devleti kurmak için kolları sıvamıştı.

b) Diğer Zararlı Cemiyetler

Azınlıkların kurdukları milli varlığa zararlı bu cemiyetlerin yanında başka cemiyetler de vardır. Bu cemiyetlerin bir bölümü, doğrudan doğruya "direniş" fikrine karşı çıkarken bir kısmı "çekingen" davranmak suretiyle mücadele azmini zayıflatmaktaydılar. Bazılarının ise doğrudan ayrılıkçı hedefleri bulunmaktaydı.

Giresun Metropolitani Durandiyus'un Rum çetecileri arasında çekilmiř bir resmi

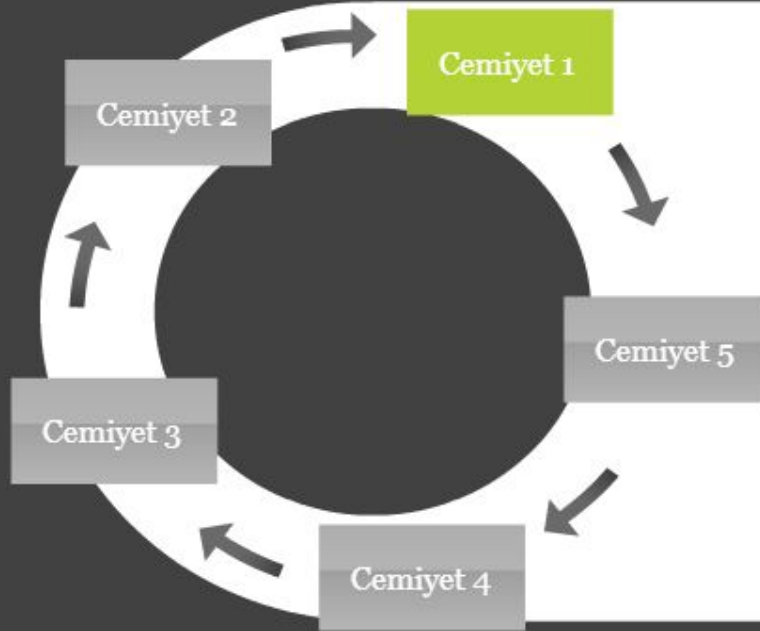
Başka bir Pontus propaganda kartı. Üzerinde metropolitlerin resmi var

Trabzon Metropolitisi Hrisantos'un Rus İşgal Orduları Komutanı General Liyahov'a bağlılıklarını sunuşu

Diğer Zararlı Cemiyetler

Cemiyetler hakkında ayrıntılı bilgi için butonlara tıklayınız...

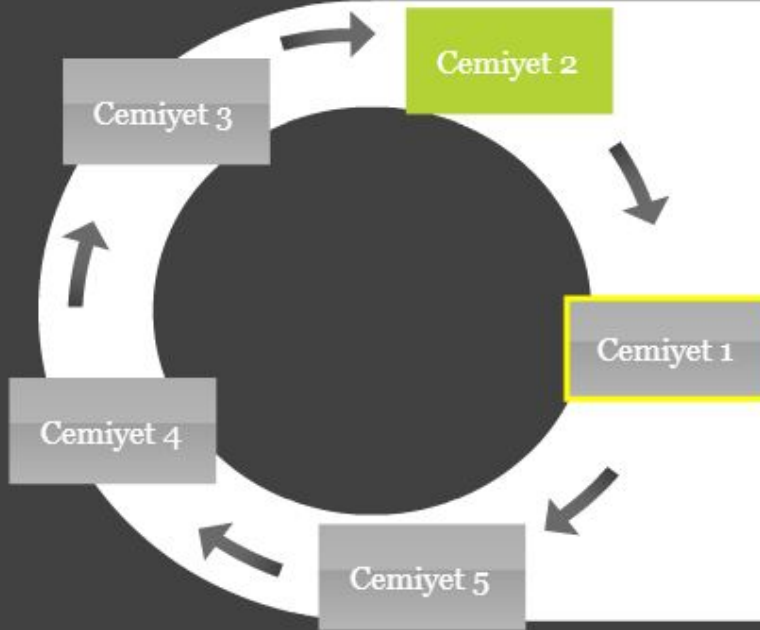

Wilson Prensipleri Cemiyeti:

İstanbul'daki bazı aydınlar, Türklerin bağımsız olarak bırakılmayacağı düşüncesi ile hiç değilse parçalanmadan ve bütün olarak büyük bir devletin, özellikle Osmanlılara hiçbir zararı dokunmamış olan ABD'nin koruyuculuğu altına girmeyi uygun buluyordu. Amerikan mandası isteyen aydınlar, 4 Ocak 1919'da "Wilson Prensipleri Cemiyeti"ni kurmuşlar ve Wilson'a bir muhtıra yollamışlardı. Mandacılar konuyu, Sivas Kongresi'nde açıkça savunmuş ise de, bir sonuç elde edememişlerdi.

Diğer Zararlı Cemiyetler

Cemiyetler hakkında ayrıntılı bilgi için butonlara tıklayınız...

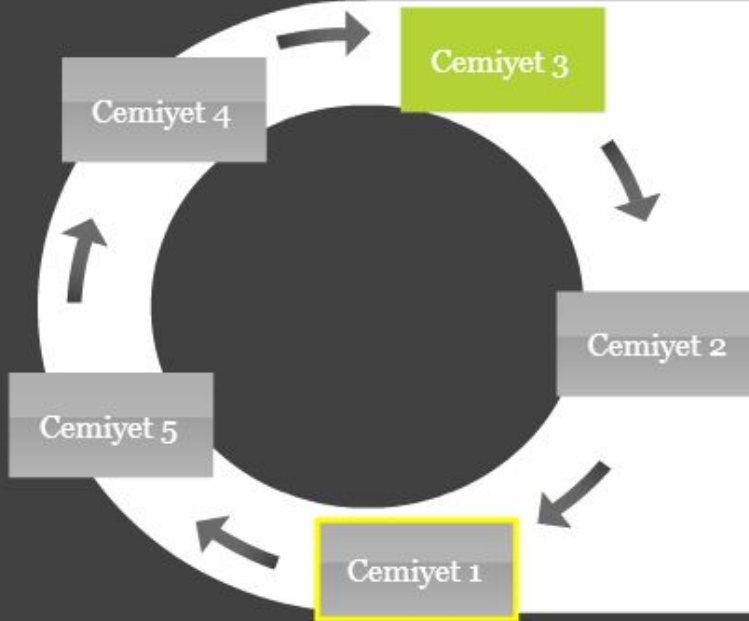

Sulh ve Selameti Osmaniye Fırkası

Osmanlı Sulh ve Selamet Cemiyeti ile Selamet-i Osmaniye Fırkasının birleşmesi ile kurulmuştur. Meşrutiyet ve demokrasiye taraftar olduğunu ilan etmiştir. Dernek, kurtuluşun kuvvet yolu ile değil de anlaşma, barış yolu ile sağlanacağına inanmaktaydı. Bu nedenle Milli Mücadelecilerin karşısında yer almıştır.

Diğer Zararlı Cemiyetler

Cemiyetler hakkında ayrıntılı bilgi için butonlara tıklayınız...

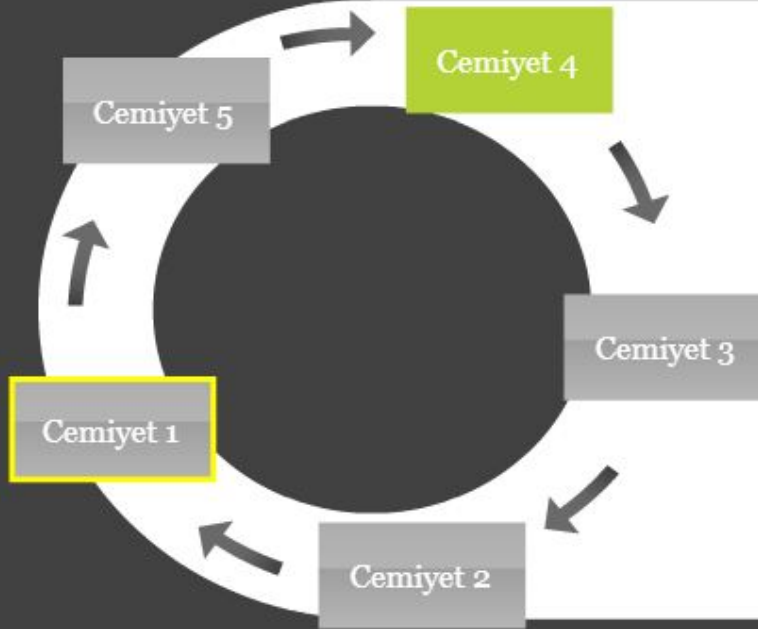

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

İngilizler tarafından kurulan derneğin amacı, Halifenin etrafında bütünleşerek, İngiltere'nin sempatisini kazanmak suretiyle İngiliz mandası sağlamaktır. Milli Mücadele'nin başlamasıyla birlikte bu cemiyet, Türk halkının uyanan milliyetçilik bilincini yok etmek ve ecnebi müdahalesini kolaylaştırmak üzere, milli direnişe karşı bir dizi ayaklanmayı organize etmiştir.

Diğer Zararlı Cemiyetler

Cemiyetler hakkında ayrıntılı bilgi için butonlara tıklayınız...

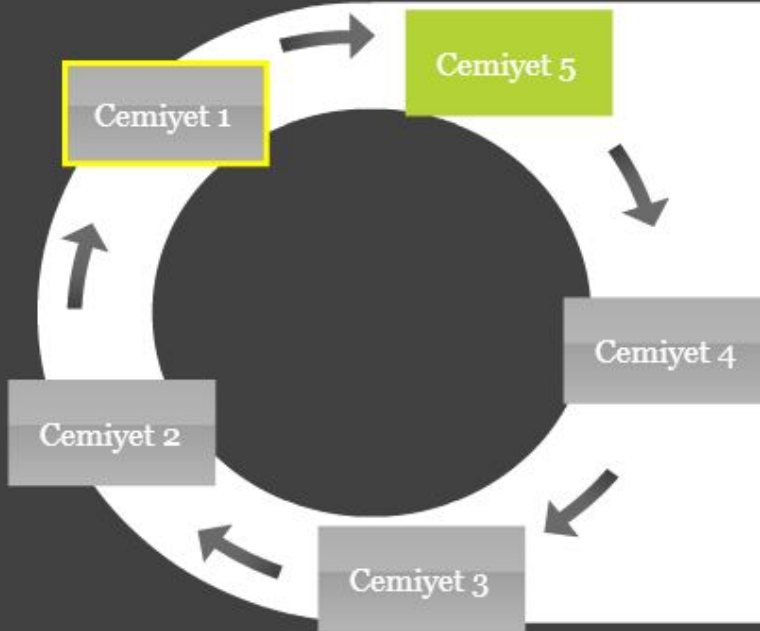

Kürdistan Teâlî Cemiyeti

1919 Mayıs'ında Seyyit Abdülkadir tarafından kurulan dernek, Kürtleri ayrı bir kavim sayıyor ve Ermeniler gibi Wilson ilkelerine dayanarak bağımsız bir Kürdistan kurmayı amaçlıyordu. Dernek önemli gördüğü yerlerde şubeler ve kulüpler açmış, Kürdistan ve Jin adlı gazeteleri yayımlamıştır.

Diğer Zararlı Cemiyetler

Cemiyetler hakkında ayrıntılı bilgi için butonlara tıklayınız...

Trabzon ve Havalisi Adem-i Merkeziyet Cemiyeti:

Hürriyet ve İtilaf Partisi paralelinde hareket edenler tarafından merkezi İstanbul'da olmak üzere kurulmuş ve Doğu Karadeniz vilayetlerinde şubelerinin açılmasına teşebbüs edilmişti. İstanbul hükümetleri paralelinde çalışan dernek, bölge halkının şiddetli tepkileri üzerine hiçbir varlık göstermeden dağılmış ve bir süre sonra Hürriyet ve İtilaf Fırkasına katılmıştır.

Kars Milli Şurası'nın toplandığı bina

Kars Milli Şurası üyeleri

Vilayat-ı Şarkîye Mûdafaâ-i
Hukuk-ı Milliye Cemiyeti

Trabzon Muhafaza-i
Hukuk-ı Milliye
Cemiyeti

İzmir Mûdafaâ-i
Hukuk-ı Osmaniye
Cemiyeti

Adana Mûdafaâ-i Hukuk-ı
Milliye Cemiyeti (Kilikyalılar

İzmir Müdafaa-i Hukuk-ı Osmaniye Cemiyeti

İzmir ilinin Yunanlılara verileceği haberinin duyulması üzerine kurulan dernek, ilk aşamada İzmir'in yabancılara verilmesini önleyebilmek için Wilson İlkelerine dayanarak bölgenin Türklüğünü göstermeye çalışmış ve Fransızca "**Türk İzmir**" adlı bir dergi yayımlamıştır. Kongrelerinde Vali Nurettin Paşa'dan yardım gören bu derneğin çalışmaları, İstanbul hükümeti tarafından "**İttihatçılık ve Bolşeviklikle** suçlanarak engellenmiştir. Dernek amacını açıklamak ve İzmir vilayetinin haklarını savunabilmek için İstanbul ve Paris'e temsilciler göndermeye çalışmış, İzmir'in işgali üzerine buradaki faaliyetine son vermişti. Çalışmalarını **Redd-i İlhak** adı altında sürdüren dernek İstanbul'a taşınmış ancak eski etkinliğini gösterememiştir.

Vilayat-ı Şarkiye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti

Doğu illerinin Ermenilere verilmek istenmesi üzerine doğulu aydınlar tarafından 2 Aralık 1918'de İstanbul'da kurulan dernek, bölgelerinin Türk olduğunu kanıtlayıcı yayınlar yapma ve gerekirse Avrupa'ya heyetler gönderme kararı almış, Türkçe Hadisat ve Fransızca Le Pays (Vatan) adlı gazeteleri yayımlamıştır. Derneğin ilk şubesi Erzurum'da açıldı. Burada **Albayrak** gazetesi yeniden yayımlanarak derneğin fikirlerini yaymaya başladı. Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti ile birlikte 23 Temmuz 1919'da Erzurum Kongresi'ni toplamıştır.

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti

Trabzonlu aydınlar tarafından Karadeniz kıyılarında hak iddia eden Pontusçu Rumlar ve Ermenilere karşı mücadele etmek amacıyla kurulan dernek; Trabzon ilinin Türklüğünü, coğrafya ve etnik durumunu belirten ayrıntılı raporlar hazırlamış, derneğin fikirleri İstikbal Gazetesi ile yayılmıştır. İzmir'in işgali karşısında daha geniş bir örgütlenmenin gerekliliği dikkate alınarak tüm doğu illeri temsilcilerinin katılacağı bir kongre toplanması için girişimde bulunulması kararlaştırılmış ve böylece Erzurum Kongresinin toplanmasına destek olunmuştur. Dernek, bu kongreyle Erzurum'daki cemiyetle birlikte Şarki Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ne katılmıştır.

Adana Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti (Kilikyalılar Cemiyeti) ✕

Adana ve yöresinin Fransızlara verileceğine ilişkin haberler üzerine İstanbul'da bir araya gelen o yöreden aydınlar 21 Aralık 1918'de kurmuşlardı. Bu dernek de diğerleri gibi bölgenin Türk olduğunu, yöre halkının anavatandan ayrılmak istemediğini ispat edecek yayınlara öncelik vermiş ve **Feryatname** adlı bir makale yayımlamıştı. Fransızların Kasım 1919'da Antep, Maraş ve Adana'yı işgal etmeleri üzerine dernek merkezini Adana'ya naklederek, buradaki "**İntibah Cemiyeti**" ile birlikte Toroslar cephesinde silahlı teşkilat kurdu. Ancak, dernek yöneticileri değişik bahanelerle tutuklanıp sürgüne gönderildiklerinden fazla bir etkinlik gösterememiştir.

Milli Kongre:

Rumların, İstanbul'da teşkilatlanıp "Megali İdea" (Büyük Yunanistan) uğrundaki çalışmalarına engel olmak için, göz Doktoru Esat (Işık) Paşa'nın çağrıları ile 70 kadar dernekten ikişer temsilcinin katılması ile 29 Kasım 1918'de partiler üstü bir teşkilat olarak kuruldu. Amacı, bütün milli güçleri birleştirmek, vatanın haklarını ve yararlarını koruyacak ve gerçekleştirecek yolları ve araçları bir araya getirmektir. İstanbul'da düzenlediği bir dizi toplantıyla bunu gerçekleştirmeye çaba harcamışsa da başarılı olamamıştır. Ermeni ve Rum propagandalarına karşı kaleme alınan bazı kitaplar, broşürler ve beyannameler yayınlamıştır. 23 Mayıs 1919'da düzenlenen Sultanahmet mitingi de bu cemiyet tarafından gerçekleştirilmiştir.

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini protesto için İşgal altındaki İstanbul'da yapılan "İzmir Türk'tür" konulu Sultan Ahmet Mitingi

Görüldüğü üzere Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının hemen ardından, İstanbul Hükümeti'nin iyimserliği ve çaresizliği üzerine kendi başının çaresine bakmak zorunda kalan Türkler, birbirinden ayrı cemiyetler kurma ve en azından kendi bölgelerini savunma yoluna gitmişlerdi. İşte böyle bir ortamda, 13 Kasım 1918'de İstanbul'a dönmüş olan Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'dan ayrıldığı 16 Mayıs tarihine kadar, çeşitli siyasi girişimlerde bulundu.

İstanbul'daki ilk görüşmesi, Yıldırım Orduları Grup Komutanıyken kendisine Mondros Mütarekesi'ni aynen uygulama talimatı veren ancak Mustafa Kemal Paşa'nın itirazlarıyla karşılaşan eski Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'yla olmuştu. Ardından Padişah Mehmet Vahdeddin ve Meclis-i Ayan üyeleriyle görüşerek ülkenin içinde bulunduğu durum ve alınması gerekli tedbirler hakkındaki düşüncelerini aktarmıştı. Aynı zamanda çok sayıda yabancı basın mensubuyla da görüşen Paşa, onlara Türk milletinin haklarını anlatmış, Türkler ve Türkiye hakkında besledikleri olumsuz düşünceleri gidermeye çalışmıştı. Özellikle Şişli'deki evinde yakın asker arkadaşlarıyla istişareler yapan Paşa, burada kalarak vatana hizmette bulunmanın mümkün olmadığını görmüş, geleceğe dair kararlar almış, stratejiler belirlemişti. Çünkü İstanbul'da etkili siyasi çevrelerin çoğu, ya İngiliz himayesini veya Amerikan mandasını savunuyordu. Buna mukabil Mustafa Kemal'in yakın arkadaşlarından Kazım Karabekir, Refet Bele, Fevzi Çakmak ve Ali Fuat Cebesoy gibi Paşalar, Anadolu'ya geçmekten başka çare göremiyorlardı. Anadolu'ya geçerek, kendi başının çaresine bakmak için çırpınan milleti bir araya getirmek ve istiklal savaşını başlatmak gerekiyordu.

Mustafa Kemal Paşa ile İstanbul'da görüşerek Milli Mücadele'yi Anadolu'dan başlatma kararı alan silah arkadaşları

Mustafa Kemal Paşa

Kazım Karabekir

Ali Fuat Cebesoy

Refet Bele

Fevzi Çakmak

İsmet İnönü

Fethi Okyar

Mustafa Kemal Paşa o günlerin İstanbul manzarasını şu şekilde özetliyordu:

“...Muhasım (düşman) devletler Osmanlı devlet ve memleketlerine tecavüz halinde, imha ve taksime karar vermişler. Yöneticiler, hayat ve rahatlarını kurtarabilecek çareden başka bir şey düşünmüyor. Ordu, ismi var, cismi yok bir halde. Kumandan ve zabitler, Harb-i Umumi'nin (I. Dünya Savaşının) bunca mihnet ve meşakkatiyle yorgun, vatanın parçalanmakta olduğunu görmekle bezgin, gözleri önünde derinleşen karanlık felaket uçurumunun kenarında dimağları çare, kurtuluş çaresi aramakla meşgul...”

Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'daki bu manzara karşısında *“Milli egemenliğe dayanan kayıtsız şartsız bağımsız bir Türk devleti kurmak”*tan başka çare olmadığına karar vermişti. Mücadelenin Anadolu'dan başlatılıp sonuçlanabileceği konusunda fikir birliğine varan, ancak Mondros Mütarekesi nedeniyle İstanbul'da Harbiye Nezareti emrine çekilen paşalar, yeniden Anadolu'da aktif görevlere talip olarak Ali Fuat Paşa Ankara'ya, Kazım Karabekir Erzurum'a kolordu komutanı olarak hareket ettiler.

Mondros Mütarekesi'ne göre ordu komutanlıkları lağvedilmiş olduğundan son görevi "Ordu Komutanı" olan Mustafa Kemal Paşa da İstanbul'a çağırılmıştı. Yakın arkadaşlarıyla görüş birliğine vardıkları gibi Anadolu'ya geçmek isteyen Mustafa Kemal Paşa'nın bu çabası, başta Samsun olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bağımsız bir devlet kurmak için Türk ve Müslüman halka karşı çeteler kurup saldırılar gerçekleştirilen Pontusçuların, can güvenlikleri olmadığı gerekçesiyle İtilaf Devletleri nezdinde girişimde bulunmaları sayesinde gerçekleşti. Zira Pontusçuların amacı, bölgede yaşanan asayiş sorunlarını bahane edip Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesini devreye sokarak İtilaf Devletleri'nin bölgeyi işgal etmelerini sağlamaya çalışmaktı.

Bunun üzerine İtilaf Devletleri temsilcileri Sadrazam Damat Ferit Paşa'ya bir nota vererek Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Rum köylerinin Türk tecavüzlerinden korunmasını ve asayişin sağlanmasını, aksi takdirde bölgeye asker çıkaracaklarını bildirmişlerdi. Söz konusu nota üzerine Hükümet, Birinci Dünya Savaşı'na girilmesine ve Türk ordusunun Almanların denetimine verilmesine karşı çıkan, ordu üzerinde büyük saygınlığı bulunan ve Çanakkale'nin kahramanı olan Mustafa Kemal Paşa'yı, Doğu Karadeniz'deki sorunu giderecek en uygun komutan olarak görmüştü. Öte yandan, İstanbul'da yaptığı bazı temaslardan da kuşku duyarak İstanbul'dan uzaklaştırılmak istenen Mustafa Kemal Paşa'nın 9. Ordu Müfettişi sıfatıyla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde huzur ve asayiş sağlamak üzere Hükümet kararnamesi 30 Nisan 1919'da Padişah Vahdeddin tarafından onaylanmıştır. Anadolu'ya geçmek için aradığı fırsatı yakaladığını düşünen Mustafa Kemal Paşa, Erkanı-ı Harbiye Riyaseti ve Harbiye Nezareti'ndeki yakın arkadaşlarının da desteğiyle yetki alanını, yalnızca askeri komutanlara değil mülki idare amirlerine (Vali, mutasarrıf ve kaymakamlar) de emir verecek şekilde genişletilmiş bir şekilde düzenletmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın yetki ve sorumluluğunun çerçevesi 7 Mayıs 1919 tarihli talimatla kesinleşerek askeri ve idari makamlara iletilmiştir.

Bu talimatta şunlar yazılıydı:

* *“9. Ordu birlikleri müfettişliğine ait görev, yalnız askeri olmayıp müfettişliğin kapsadığı bölge içinde aynı zamanda idaridir.*

1-İşbu ortak görevler şunlardır.

* *A) Bölgede iç asayişin iadesi ve istikrarın sağlanması, bu asayişsizliğin çıkış sebebinin tespiti,*

* *B) Bölgede, ötede beride dağınık bir durumda varlığından söz edilen silah ve cephanenin bir an önce toplattırılarak uygun depolara konulması ve koruma altına alınması,*

* *C) Çeşitli yerlerde bir takım şûrâlar olduğu ve bunların asker toplamakta bulunduğu ve resmi olmayan bir şekilde ordunun bunları koruduğu iddia olunuyor. Böyle şûrâlar olup da asker topluyor, silah dağıtıyor ve ordu ile ilişkide bulunuyorlar ise kesinlikle önlenilmesi ve bu gibi kuruluş ve şûrâların ortadan kaldırılması,*

* *2- Müfettislik hududuna bitişik vilayetler ve Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara,*

Bu talimatta şunlar yazılıydı:

tespiti,

- * B) Bölgede, ötede beride dağınık bir durumda varlığından söz edilen silah ve cephanenin bir an önce toplattırılarak uygun depolara konulması ve koruma altına alınması,
- * C) Çeşitli yerlerde bir takım şûrâlar olduğu ve bunların asker toplamakta bulunduğu ve resmi olmayan bir şekilde ordunun bunları koruduğu iddia olunuyor. Böyle şûrâlar olup da asker topluyor, silah dağıtıyor ve ordu ile ilişkide bulunuyorlar ise kesinlikle önlenilmesi ve bu gibi kuruluş ve şûrâların ortadan kaldırılması,
- * 2- Müfettişlik hududuna bitişik vilayetler ve Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara, Kastamonu vilayetleri ile kolordu kumandanları da müfettişliğin görevleri sırasında doğrudan yapacağı başvuruları dikkate alacaklardır.
- * 3- Müfettişliğin askeri konulara ait yetkili makamı Harbiye Nezareti olmakla birlikte diğer hususlar için yüksek makamlarla haberleşebilecek, bu haberleşmeden Harbiye Nezaretine bilgi verilecektir.”

Ayrılıkçı Rum Cemiyetleri ve çeteleri tarafından Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kurulmak istenilen muhayyel Pontus Devleti haritası

Talimatnameden de açıkça anlaşıldığı gibi Mustafa Kemal Paşa Samsun ve civarındaki asayiş sorunlarını çözmek üzere geniş yetkilerle donatılmıştı. Gerekli hazırlıkları yapıp karargahında bulunacak subayları tespit ettikten sonra İzmir'in işgalinin ertesi günü, 16 Mayıs 1919 tarihinde İstanbul'dan Samsun'a hareket etmiştir.

Tam da Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'dan ayrıldığı günlerde gerçekleşen İzmir'in işgali, bu savaşı kaçınılmaz hale getirmişti. İzmir gibi Anadolu'nun en önemli liman şehrinin 15 Mayıs 1919'da Yunanlılar tarafından işgali, bardağı taşıran son damla olmuş, milli harekete tereddütle bakan veya İngilizlerin adaletine (?) güvenen pek çok kişinin de gerçeği görmesini sağlamıştı. İşte Mustafa Kemal Paşa böyle bir ortamda 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.

7. Hafta Ders Konuları Burada Sonlanmaktadır

HOŞÇAKALIN

TEKRAR